

Gunilla Abrahamsson, Skolexpert
Tfn: 0345-18411
E-post: gunilla.abrahamsson@hylte.se

2021-09-24

Barn- och ungdomsnämnden
2021 BUN0164

Svar på frågor gällande grundläggande granskning BUN

Ekonomi

Hur ser prognosen ut för helåret?

Svar:

Barn- och ungdomsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget i delårsbokslutet med 1 548 tkr, vilket är 1,0 procent i avvikelse mot periodens budget. Vid årets slut beräknar Barn- och ungdomsnämnden ingen avvikelse efter analys av utfallet efter åtta månader.

Intern kontroll och riskanalys

Hur arbetar ni med styrning och uppföljning av verksamheten?

Svar: Nämnden anpassar kommunfullmäktiges nyckeltal, grunduppdrag och ekonomiska ramar till sin egen verksamhet. Detta genom att mäta grunduppdraget på sin nivå genom dels de nyckeltal och kvalitetsnivåer som fastställts av fullmäktige men även genom ytterligare nyckeltal med kvalitetsnivåer som nämnden själv kan komplettera med. Grunduppdraget finansieras via det ekonomiska utrymmet som kommunfullmäktige tilldelat nämnden. Hur detta utrymme fördelas mellan nämndens egna verksamhetsområden beslutar nämnden själva om. Under året arbetar verksamheterna regelbundet med uppföljningar. Förutom bokslut och delårsbokslut görs ett flertal prognoser. Nämndernas analyser fyller en viktig funktion även i processen för framtagande av en resultat- och ekonomisk plan.

Hur fungerar arbetsprocessen för framtagande av internkontrollplan?

Svar: Nämnden antar varje år en internkontrollplan. Planen ska säkerställa att verksamheten bedrivs kvalitativt och kostnadseffektivt och att verksamheten lever upp till givna uppdrag och når uppsatta mål. Planen säkerställer även att informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig. Syftet är även att de lagar, regler och styrdokument som finns följs och att möjliga risker identifieras och bedöms efter väsentlighet, så att de kan förebyggas och förhindras. Planen föregås alltid av en risk- och väsentlighetsanalys. Inga brister i arbetet kring intern kontroll och i tidsplanen för arbetet har påvisats och då inga brister har påvisats har heller inga förändringar gjorts.

Vilka åtgärder har vidtagits med anledning av genomförd intern kontroll?

Svar: Arbetet med att säkerställa att enheterna inom Barn- och ungdomskontoret ger barn och elever likvärdiga förutsättningar för att nå målpuppfyllelse pågår. Tex har ett arbete med översyn av resursfördelningssystemet påbörjats, lokalplanen ses över för att anpassa framtida behov, statsbidrag tilldelas efter behovsinventering. Arbetet fortgår med den plan som tagits fram för att säkerställa att enheter följer angivna rutiner och enheternas systematiska kvalitetsarbete följer angivna rutiner och processer. Tex har man skrivit fram nulägesbeskrivningar och deltagit på workshops för erfarenhetsutbyte.

Vilka åtgärder har genomförts för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet?

Svar:

Förvaltningsnivå

Det systematiska kvalitetsarbetet blir en naturlig del av och påverkas av väldigt många andra processer som sker i verksamheten. Som exempel kan nämnas att insatserna i Samverkan för bästa skola och förskola med handledning till förvaltning samt till utvalda rektorer och utvecklingsgrupper ger effekt. Ett annat exempel är att kollegialt lärande i rektorsgruppen en gång i månaden utifrån framtagna utvecklingsbehov, framvaskade ur kvalitetsrapporten, gör skillnad.

De lokala kvalitetsdialogerna som genomförs just nu av förvaltningschef och kvalitetstrateg, med samtliga enheters rektorer och utvecklingsgrupper, ger ett mycket stort mervärde. Tre timmar per enhet under september månad sätts av till presentation, dialog och analysstöd. När alla dialogerna är genomförda görs en sammanställning med reflektion över vad som framkommit och på vilket sätt enheterna kan stöttas av förvaltningen.

Nämndnivå

På nämndnivå är arbetet igång med nämndens övergripande målinriktning. Med start i augusti följer nämnden årshjulet och tar del av sammanställningar och presentationer. Vid sju nämndsmöte sker dessutom s.k. dialogmöten med rektorer efter en förutbestämd planering.

Organisation och personalförsörjning**Planeras någon organisationsförändring?**

Svar: Nej

Har det skett någon personalförändring som påverkar verksamheten?

Svar: Minskning av skolsköterskor med 50 % tjänst from 1/10. Minskning av skoladministratör med 50 % tjänst. Dessa minskningar beror på minskat elevunderlag. Ny rektor inom Torup-Rydö-Kinnareds skolor håller på att rekryteras.

Hur arbetar ni för att säkerställa personalförsörjning och framtida behov av kompetens?

Svar: För att höja behörighetsgrad inom förskola pågår förskolläraryt utbildning tillsammans med Kristianstads högskola för ca 10 av våra anställda barnskötare. Skolverket kommer att erbjuda utbildningar för de förskollärare som undervisar i förskoleklass inför införandet av 10-årig grundskola 2026. Lärare erbjuds att utbilda sig genom Lärarlyft för att utvidga sina kompetenser och behörigheter. Rektorer genomför rektorsprogrammet. I planen för nämndens övergripande kvalitetsarbete finns punkten ”attraktiv arbetsgivare och kompetensutveckling” med. Enligt planen kommer en sammanställning av kompetensbehov göras av Barn- och ungdomskontoret tillsammans med HR under oktober månad. Dialogmöten med skolchef, personalchef och kommunchef kring frågan om att vara en attraktiv arbetsgivare och säkra kompetensutveckling och kompetensbehov kommer att hållas enligt årshjulet i februari.

Verksamhet**Vilken uppföljning sker av skolfrånvaro? Vad visar denna?**

Svar: En ny riktlinje för skolpliktsbevakning och skolfrånvaro är framarbetad, beslutad och håller på att implementeras. För att uppmärksamma, utreda och åtgärda skolfrånvaro finns det i riktlinjen sex steg.

I steg 2 står det:

- a. Undervisande lärare ansvarar för att löpande uppmärksamma eventuella mönster i en elevs frånvaro och efter samtal med eleven rapportera avvikelser till rektor.
- b. Rektor ansvarar för att all frånvaro (d.v.s. både giltig och ogiltig) systematiskt följs upp minst var 4:e vecka och att vid elevs frånvaro vidta åtgärder.
- c. Vid all frånvaro på 20 % eller mer, under en period av 4 veckor, kallar rektor till möte med vårdnadshavare och elev.

Utöver uppföljningen och arbetet på varje enhet ska det, enligt Nämndens Övergripande Målinriktning (NÖMI), ske en sammanställning per enhet av all frånvaro, 20 % och därutöver, efter varje termin.

Vid senaste sammanställningen, som är starkt påverkad av pandemin, är det 14 % (196 av 1417 elever) som under terminen har haft en giltig eller ogiltig frånvaro som är 20 % eller högre.

Vad visar uppföljningen av måluppfyllelse för eleverna?

Svar: Andel elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesförberedande program

Behörigheten har ökat från 79,5 % 2020 till 82,7 % 2021.

För samma elevgrupp var andelen elever som var behöriga till ett yrkesförberedande program 77,7 % i åk. 6 (2018).

Jämfört med föregående år står flickorna kvar på i stort sett samma resultat medan fler pojkar når behörighet. Delar vi däremot upp pojkar och flickor i grupper med svenska som modersmål och med annat modersmål framgår det att både flickor och pojkar med annat modersmål når en lägre behörighet i år än förra året medan pojkar och flickor med svenska som modersmål når en högre behörighet.

Genomsnittligt meritvärde i åk. 9.

Meritvärdet har ökat från 213,3p. 2020 till 216p. 2021.

För samma elevgrupp var det genomsnittliga meritvärdet 195,4 i åk. 6 (2018).

Jämfört med föregående år har flickorna höjt sitt meritvärde något medan pojkarnas meritvärde har sänkts något. Delar vi sedan upp pojkar och flickor i grupper med svenska som modersmål och med annat modersmål, framgår det att flickor med svenska som modersmål har höjt sitt meritvärde med c:a 17 p. medan flickor med annat modersmål har sänkt sitt med c:a 26 p. Pojkar med annat modersmål har höjt sitt meritvärde marginellt och pojkar med svenska som modersmål har sänkt sitt meritvärde marginellt.

Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen.

Andelen som uppnått kunskapskraven i alla ämnen är oförändrat mellan 2020 och 2021 - resultatet landar på 67,7 % båda åren.

För samma elevgrupp var andelen som uppnått kunskapskraven i alla ämnen 70,5 % i åk. 6 (2018).

Jämfört med föregående år har andelen flickor som uppnått kunskapskraven i alla ämnen ökat något medan andelen för pojkarna har minskat något. Delar vi sedan upp pojkar och flickor i grupper med svenska som modersmål och med annat modersmål, framgår det att flickor med svenska som modersmål har ökat sin andel med och pojkar med svenska som modersmål står kvar på i stort sett samma nivå. Flickor med annat modersmål har däremot sänkt sig något och det samma gäller även pojkar med annat modersmål.

Meritvärde i åk. 9 modellberäknat genomsnittligt värde

Utfallet avser 2020, då Skolverket presenterar denna siffra sent. Faktiskt värde var 210p. och modellberäknat värde var 212p. vilket innebär att eleverna underpresterade (-2) när det kommer till meritvärde 2020. Siffrorna är hämtade från Skolverket. Enligt vår egen statistik i Hypergene hade vi dock ett genomsnittligt meritvärde på 213,3p. 2020 vilket i så fall skulle innebära en överprestation och en residual på +1.

Residualvärde räknas fram genom att faktiskt värde subtraheras med modellberäknat värde. Är svaret ett negativt tal underpresterar eleverna och är svaret ett positivt tal överpresterar eleverna - i förhållande till de socioekonomiska faktorer som ingår i SALSA.

Däremot överpresterade eleverna när det kommer till andel som uppnått alla kunskapskraven. Faktiskt värde var 68 % och modellberäknat värde var 67 %, vilket innebär att residualen var +1, 2020. Siffrorna är hämtade från Skolverket. Om vi även här jämför med vår egen statistik i Hypergene stämmer siffrorna bättre överens med bibehållen residual på +1.

Andel elever i åk. 6 som har godkänt i ma, sv, eng och fem ämnen till

Godkänt i matematik, svenska/svenska som andraspråk och engelska plus fem ämnen till är det som i åk. 9 krävs för att bli behörig till ett yrkesförberedande program på gymnasiet.

Behörigheten har ökat från 70,1 % 2020 till 78,1 % 2021.

Jämför med föregående år är det framför allt pojkar och flickor med annat modersmål som står för ökningen. Pojkar med svenska som modersmål har ökat sin behörighet något medan flickor med svenska som modersmål har sänkt sin behörighet.

Ämnesprov i åk. 6

95 % innebär att 113 av 119 elever uppnådde kravnivån i ämnesprov för engelska.

86 % innebär att 104 av 121 elever uppnådde kravnivån i ämnesprov för matematik.

91,5 % innebär att 107 av 117 elever uppnådde kravnivån i ämnesprov för svenska och svenska som andraspråk.

Ämnesprov i åk. 3

Det finns vid denna sammanställning inga resultat på kommunnivå.

Har det skett någon väsentlig förändring i verksamheten?

Svar: Nej förskola och grundskola pågår som vanligt. Grundsärskolan har fått nya lokaler från terminsstart 2021. Unnaryd och Landeryds skolor är utsedda till övningsskolor i samarbete

med Halmstad Högskola. Det innebär att vi har lärarstudenter som är kontinuerligt på dessa skolor och gör sin verksamhetsintegrerade utbildning sk VI-studenter.

Utmaningar och risker

Vilka större/väsentliga risker ser nämnden framöver?

Svar: Utmaningar/risker framöver är att hantera de ökade behoven i verksamheterna inom den tilldelade budgetramen, tillse att av våra lokaler är lämpliga och anpassade efter verksamhetens behov, utöka elevhälsa med tillgång till skolpsykolog, skolläkare och logoped samt hantera undervisningsskulden som uppstått pga Covid-19.

Verksamheterna ska organiseras så att alla barn och elever får en likvärdig utbildning gällande resurser, tillgång till behörig personal och ändamålsenliga lokaler, även på de mindre orterna.

Kompetensförsörja alla våra verksamheter för ökad behörighet bland personalen.

Barn och elever i behov av särskilt stöd och enskilt stöd ökar inom alla verksamheter, från förskola till grundskola och de ska erbjudas den utbildning de har rätt till oavsett var i kommunen de bor. Tidigare kartläggningar och bedömningar gör att man upptäcker dessa barn och elever tidigare och därmed kan ge dem rätt förutsättningar utifrån deras behov.

Grundsärskolans organisation behöver utökas och få permanenta ändamålsenliga lokaler.

Minskat barn och elevantal framåt ger minskade intäkter, vilket slår hårt mot framförallt mindre enheter, därför är ett fortsatt arbete med budget i balans ett prioriterat område.

Hur påverkar Covid19 verksamheten idag?

Svar:

Nu är arbetet med Covid-19 inte av samma omfattning som innan. Covid-19 påverkar inte den dagliga driften varken ute i verksamheten eller på administrationen. Däremot så ser vi inom grundskolan att det finns en ”undervisningsskuld” och att en del elevers frånvaro kopplat till Covid-19 har påverkat deras nuläge i undervisningen. Inom snar framtid kommer barn 12-15 år att vaccineras och det kommer att ske genom samarbete mellan Region Halland och Hylte Kommun.

Hur arbetar ni med detta?

Svar: För att hantera undervisningsskulden har kontoret och rektorerna kontinuerliga betygsdialoger för att följa elevers utveckling och frånvaro. Barn- och ungdomsnämnden har begärt medel i REP-processen för att kunna anställa speciallärare/specialpedagoger för att hantera ”undervisningsskulden” och ge elever det stöd som de behöver.

Övrigt

Hur har det gått med att ta fram en analys gällande den stora skillnaden mellan kunskapsnivåerna mellan pojkar och flickor?

Svar: Varför pojkar som grupp presterar sämre än flickor i skolan är ett nationellt och komplext fenomen. Fredrik Zimmerman som är fil.dr. i barn- och ungdomsvetenskap och verksam som lektor på sektionen för förskolläraryrket och lärarutbildningen vid Högskolan i Borås är den forskare som i Sverige kanske forskat mest i ämnet.

Nedan följer ett försök att förklara de delar som till stor del samverkar till en helhet, utifrån Fredrik Zimmermans forskning.

- Antipluggkultur bland killar
  - o Enligt skolans normer ska eleverna studera och klara proven för att vara lyckade. När pojkar inte lever upp till kraven inom detta normsystem försöker de hitta nya strategier för att undvika känslor av misslyckande.

- Skolan är inte begriplig för vissa pojkar
  - o Innan vi börjar skolan deltar flickor i större utsträckning än pojkar i aktiviteter som utvecklar deras språkliga förmåga. Samtidigt använder vuxna ett mer utvecklat språk när de pratar med flickor.
- Många pojkar har svårt att be om hjälp
  - o Pojkarna kan helt enkelt inte visa att de inte kan eller förstår eftersom de lärt sig att detta kan signalera svaghet.
- Pojkar som inte har en närvarande och aktiv pappa
- Pojkar får inte visa sig svaga
- Många pojkar tror inte att de kan lära sig genom ansträngning
  - o Pojkarna har ofta en uppfattning om att man antingen kan ett ämne eller inte. Det finns inget däremellan.
- Det skapas en ”ingen ansträngningskultur”
  - o Denna kultur utmärker sig genom att pojkar kan ha höga betyg utan att förlora i status, bara de visar att de inte har ansträngt sig för att uppnå bra resultat i skolan.
- Många pojkar är specialister och inte generalister
  - o När de hittar något som de vill göra kan de bli enormt engagerade och lära sig mycket om ett specifikt ämne, vare sig det gäller ett skolämne eller något annat utanför skolans väggar. Detta gör många pojkar till specialister. Men i skolan räknar man ut det sammanlagda snittet av olika ämnen och då dras medelbetyget ned. Många pojkar visar alltså att de är duktiga på att lära när de är intresserade av något men har svårt när intresset inte finns där. Flickor är istället oftare duktigare på att bli bättre i alla ämnen, även ämnen som de inte är intresserade av. Därför får de högre snittbetyg. Det är alltså inte förmågan att lära sig som brister hos pojkar utan självdisciplinen att fokusera på ett ämne när man vill göra något annat.
- Biologi
  - o Hos flickor som grupp utvecklas den språkliga förmågan tidigare än hos pojkar. Man ska inte bortse från den biologiska skillnaden här. Den ska däremot inte överdrivas, då många hjärnforskare säger att skillnaden är liten. Men eftersom vuxna gör fler aktiviteter med flickor utvecklas deras språkliga förmåga så att de sociala skillnaderna förstärker de biologiska.
- Många examinationer passar flickor bättre än pojkar
  - o Flickor är generellt bättre på muntliga framställningar och mer essäliknande examinationer. Det är det som höjer deras betyg gentemot deras resultat på de nationella proven. Pojkar lyckas istället bättre i de delar av de nationella proven som har tydliga uppgifter jämfört med mer essäliknande frågor.